

03 Sürgün

2023

KASIM-ARALIK

İKİ AYLIK KÜLTÜR & EDEBİYAT DERGİSİ

MEHMET BULAYIR ŞEHNAZ FINDIK ABDULMELİK BAYIR AYŞE ŞİMŞEK AYŞE ZÜLAL GÜNAY
FEYZA ŞİMŞİR FIRAT SELİM ZİREKOĞLU GAMZE ATAMULU M.SAİD DURAN MÜMTAZ ÖZLEN
SEMANUR ÖRNEK VİLDAN TEZEL REYHAN ÖZSOY SEFA FIRAT ZEYNEP RABİA AKTÜRE
GÖZDE ÇİMEN HİKMET ŞEYHANLIOĞLU RABİA EGEMEN RUMEYSA AKMAN ŞEYMA YILMAZ CEBECİ

İMTİYAZ SAHİBİ

İnsan ve Medeniyet
Hareketi Adına:
Kemal Özden

GENEL YAYIN YÖNETMENİ

Mehmet Bulayır

YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ

Şehnaz Fındık

EDİTÖR

Betül Yavuz

ALAN EDITÖRLERİ

Musa Yaşaroğlu
Elif Sabır
Ceyhun Balcı

GRAFİK TASARIM

Hanne Nur Özden

ÇİZİMLER

Hanne Nur Özden

ISSN

2980-2512

İki ayda bir yayınlanır.
Yerel Süreli Yayın. Ücretsizdir.
Yazı ve reklamların içerik
sorumluluğu sahiplerine aittir.
Kaynak gösterilerek
alıntı yapılabilir.
Dergimize www.surgun.net
adresinden erişebilirsiniz.

Ölüm Allah'ın Emri “Ayrılık” Olmasaydı

İki ay süren bir ayrılıktan sonra, dergimizin üçüncü sayısıyla karşınızdayız. Gündemimizde “ayrılık” var. Sürgün ve devamında yol... Şimdiyse yolumuzun ayrılığa varması kaçınılmazdı. Üzerine şiirler yazılmış, türküler söylenmiş, “her bir dertten âla yaman ayrılık” diye dert yanılmış.

Belki ayrılığı onca derdin üstüne koyan, insanın bütünlük duygusunun bozulmasına karşı duyduğu tedirginlik; cennete, cevhere, o ilk hale, saf fitrata, aslına yani yaradılış hikmetine duyduğu özlem olsa gerektir.

Evet, neyden eksik kaldıysa insan, onun acısını, hasretini duyar elbet. Lakin bazen aldanır ilk atası gibi, eksiktir nihayetinde, fazla olanın peşine düşer. Eksik tarafını yanlış bir fazla ile tamam etme yalanına aldanır. Hayatı boyunca nice eksik olduğunu düşündüğü, maddi-manevi ayrılıkların acısıyla gözyaşı döker. Lakin ne gariptir ki her vuslat, başka bir ayrılığa kapı aralar. O kadim eksiklik duygusu geçmez bir türlü. Tam tersi, özellikle de maddi olana duyulan eksiklik duygusu daha da artar, sahip olma, elde etme hasretiyle yanar tutuşur insan. Halbuki her tercih, aslında bir yönüyle vazgeçıştır. Bir düşünelim isterseniz, ne uğruna, neleri terk etmekle geçiyor ömrümüz...

Genç yazarlarımız, şiirleri, öyküleri ve denemeleleriyle insanlığın bu kadim arayışını yeniden yorumladılar. Umarım beğenirsiniz.

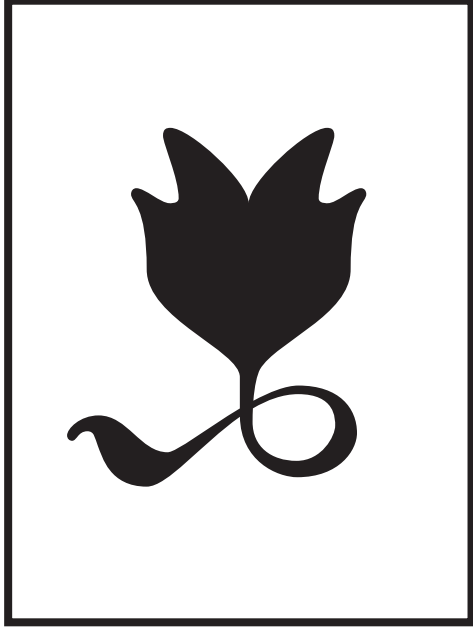
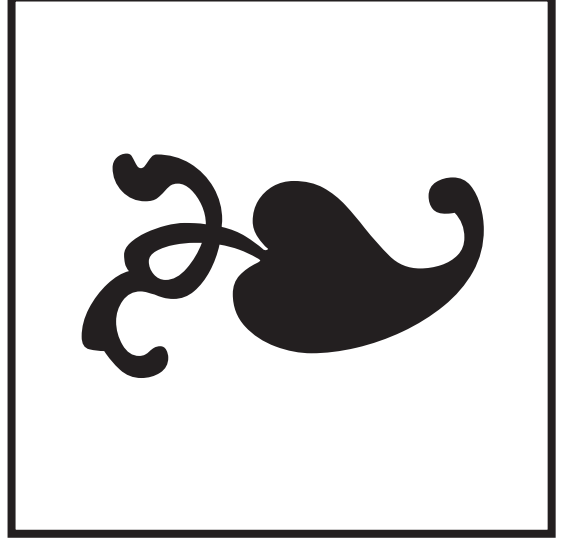
Sözü, ekim ayı boyunca içimizi dağlayan Gazze hüznü ile tamamlamak isterim.

*Onca gözyaşı dereleri birleşip bir denize dökülür elbet
Bir kabul olmuş duaya denk gelir seher yeli
Şehitlerin kanı ile filiz verir yarımlar
Ayrılıklarsa kavuşmanın hasretini taşır
Aksa gibi...*

Umutun her daim yükseldiği, yeni sürgünlerde buluşmak üzere.

Mehmet Bulayır

GENEL YAYIN YÖNETMENİ

FLEURON yazıcı çiçeği olarak da bilinir, noktalama işareti veya tipografik kompozisyonlar için bir süs olarak kullanılan tipografik bir öge veya gliftir.

ŞEKİL 1 şiir

ŞEKİL 2 öykü

ŞEKİL 3 deneme

MEHMET BULAYIR	06
Biz Burada Kalacağız “Sevfe Nebka Huna”	
ŞEHNAZ FINDIK	07
Biz Seninle...	
ABDULMELİK BAYIR	08
Özlem Risalesi	
AYŞE ŞİMŞEK	11
Kalk Düştüğün Yerden Adını da Kaldır	
AYŞE ZÜLAL GÜNAY	13
Kalbin Mezası	
FEYZA ŞİMŞİR	15
Ayrılık Neymiş?	
FIRAT SELİM ZİREKOĞLU	16
Akşamleyin Bir Bakış	
GAMZE ATAMULU ÇON	17
Mendil	
M. SAİD DURAN	19
Kendini Yenileyen Bir Ağıt	
MÜMTAZ ÖZLEN	22
Ayrık Otu	
SEMANUR ÖRNEK	24
Sevgilinin Kelamı	

VILDAN TEZEL	26
Sayende	
REYHAN ÖZSOY	29
Mısır Koçanı	
SEFA FIRAT	30
Halim Ağanın Kıyametin Doğacağı Vakti Bilmesidir	
ZEYNEP RABİA AKTÜRE	32
Bir Ayrılık Müjdesi	
GÖZDE ÇİMEN	36
Yolun Bitiminde Ayrılık (Hit the Road)	
HİKMET ŞEYHANLIOĞLU	38
Bir Ayrılık Senfonisi	
RABİA EGEMEN	41
Yanıtsız Sorular	
RUMEYSA AKMAN	42
Ayrılık Üzerine	
ŞEYMA YILMAZ CEBECİ	45
Hazan	

MEHMET BULAYIR

Biz Burada Kalacağız “Sevfe Nebka Huna”

Biz burada kalacağız, dedi çocuk
Acılar bitene kadar.
Üzerimize yağsa da bombalar,
Sapanlarımıza takıp, düşmana atacağız
Yüz kere ölsek, bin kere doğacağız

Biz burada kalacağız,
Zafer şarkıları duyana kadar.
Dedemin Gazze’nin dört bir yanında kabri var
Bir yerde, parçalanmış elini bulmuş babam,
Az ötede, kan damlayan kalbini,
Siz nereden bileceksiniz, Gazze’nin her yanı mezar.

Biz burada kalacağız,
Kudüs’e ilkbahar gelene kadar.
Ben, geceleri ağlamıyorum artık,
Dünyanın kalanı gibi, korku da terk etti bizi
Öfkeler durulur, belki susunca,
Ya acılar, biter mi haykırmayla?

Biz burada kalacağız,
Güneş, batıdan doğana kadar.
Acıyla yoğrulmuş vatanım.
Şehit babamdan miras kalan acı.
Fotoğraflar da görülmeyen,
Seslere sığmayan acı, bir yüreğe sığar mı?

Biz burada kalacağız, dedi çocuk
Vatanım özgür olana kadar.
Bunu duysun insanlar.
Gözümü burada açtım,
Ant olsun, burada yumacağım.

ŞEHNAZ FİNDİK

Biz Seninle...

Biz seninle sevgili Filistin,
Gelinciklerin alnına yazılardan habersiz
Toprağa giydirilen çocuklara bakıyoruz
Sonra senin ellerin yüzüne kapanıyor
Güller güzellikle intihar ediyor

Bir umut ki darağacında salıncak
Peşi sıra Kabe'yi kucaklayan hiddet
Başımı göğsüne yasladığım şiir
Eşiğine koştığım mektup köşeleri
Molozlardan yükselen uğultu
Sokaklarında kibrit kutuları
Neşeyle çırpınan mahcubiyet
Babam kokan ceketlerin cebi
Bir umut ki kemiklerimden bir kapı

Biz seninle sevgili Filistin
Sesimizi gök yutmasın diye konuşmuyoruz
Asansörlerle taşıyoruz duaları arşa
Kapkara insan stokluyoruz torbalara
Çağın belini kıracak işgalleri yuhalyoruz
Tükenirken biraz çay biraz zeytin
Karpuzla kavgaya tutuşan sofralar kuruyoruz.

Biz seninle olamıyoruz sevgili Filistin,
Genizleri yakan ölüm kokusu var aramızda
Açık perdelerden, dağ kovuklarından itiraz edenler var
Uykulu mihraplar, terli Müslümanlar ve inceden bir kesik

Körduman arasından beti benzi atmış çocuklar ve kuşlar
Ölünmez bizde, Kudüs olunur diyenler var
Biz seninle Kudüs olalım sevgili Filistin
Birkaç Gazze kadar dolduralım cenneti.

ABDULMELİK BAYİR

Özlem Risalesi

Özlersem bir gün seni;
Ömrüm bir yıldız gibi biter de
Kayarsam gök güzeli yüzünden.
Kozamdan çıkamadan dolarsa ömrüm, bir kelebek misali.
Kanat çırpamazsam semada, koklayamazsam çiçekleri,
Bir nilüfere konamazsam,
Bil ki, keskin bir kış saplanmıştır böğrüme,
Duyduğun haykırışımdır, gökkubbede yankılanan.

Özlersem bir gün seni;
Bitmeyecek bir hasrete kölelik yapıyorsam;
Vahşete düşmüşsem mesela, bir Uhud sıcağında,
Doruğuna ulaşmışsa özlemim, bitmişken umudum;
Umudu var edenin rahmetine sığınmışsam,
Bedir'de yaralı bir neferin susuzluğunda,
Bil ki, vahşi bir dirilişle açmışım kapısını behiştin.

Özlersem, ah bir gün seni,
Dinmemişse hasretim;
Muhasara altına almışsam bu şehri,
Açmışsam kapısını mabetlerin,

Geçmişsem artık o eşikten,
Korku bana sığınmışsa bir nefes gibi,
Bil ki, muvaffak olmuşum fethinde kalplerin.
Özlersem seni anne, ah bir cumartesi,
Kafesten kafese sürülmüşsem,
Silmemişsem gözünden akan yaşları,
Aksa'dan bir tufan gibi yükselmemişsem,
Yerle yeksan etmemişsem tenekeden kubbeleri,
Ne Gazze'ye ne Ayasofya'ya yürümemişsem,
Anne, yorulmamışsam bir cihat sabahı,
Bil ki,
Ölmüşüm, gökten süzülen bir bombanın sessizliğinde.

Özlersen eğer bir gün sen de beni,
Daha tükenmemişse gözündeki acı;
Sadece o malum eseri çalışıyorsan eğer,
Geziniyorsa kalbinde, her biri muhtelif sesler,
Titriyorsa saçımdan türeyen gergin teller,
Bil ki;
Geziniyorum namelerde, uykusunda çaresizliğin;
Son kez dinliyorum, çaresinde uykusuzluğun.

have

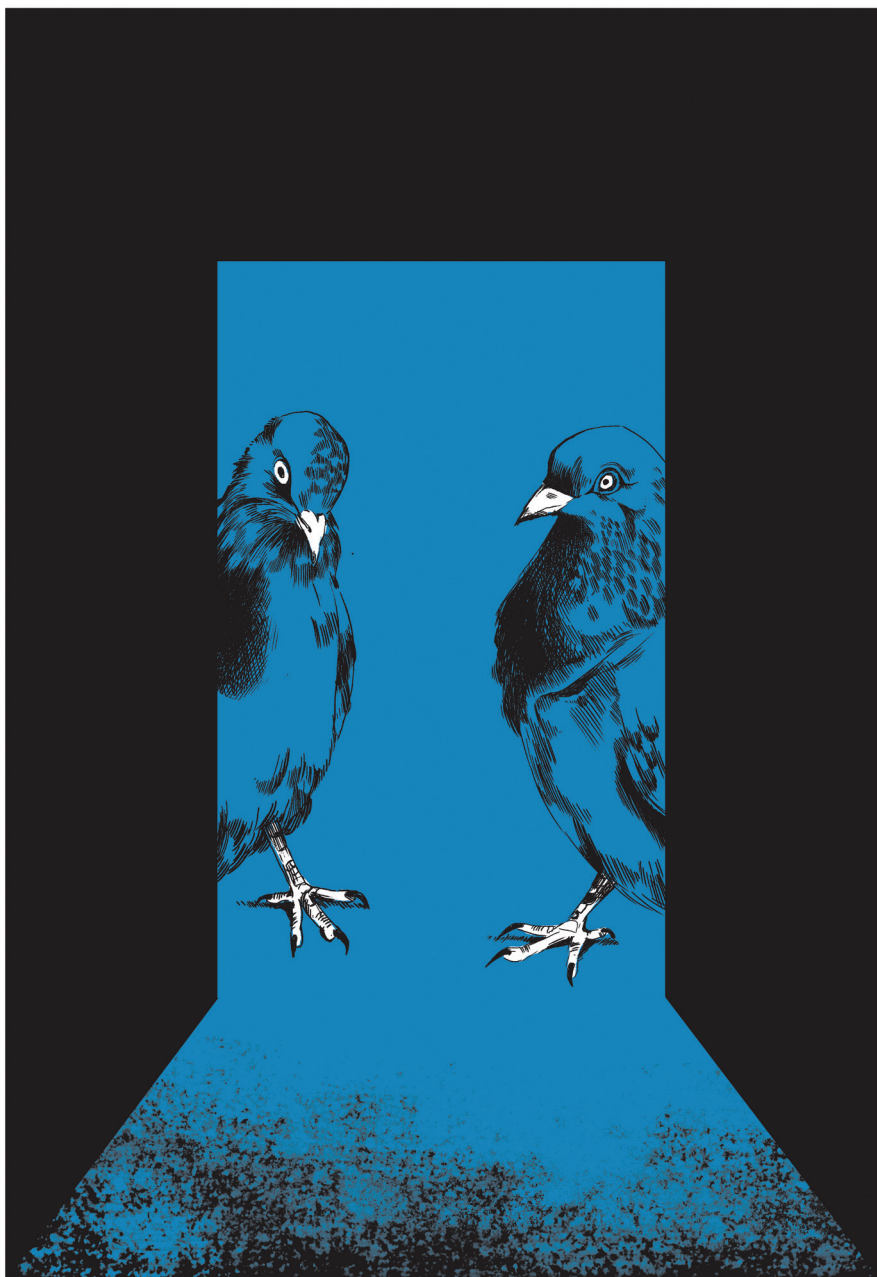

AYŞE ŞİMŞEK

Kalk Düştüğün Yerden Adını da Kaldır

Bunun Yassıada'dan çıkma bir karar olmadığını
Kalbim söyledi
Bunu kalyonlardan kadırgalardan
Dalga dalga urganları fırlatmadan
Kalbime kim söyledi?
İçimi açtım
Dağlar gövde gösterisi zannetti
Elimde mılh
Nemrudun kızı, bu ahu bin ahımı aldı

Bırak, kalbin
Sıkı sıkıya tuttuğunu yolda üşütmüş
Dünyadan cennete koşarken
Yolda güllerini düşürmüş
Bırak kuş sancıları kulak yolunda iğneli
Kol kola bir hayatın tekini büyütmüş
Böylesine yitildi göğsün
Bırak kalbini
Sen bir sevda türküsünde adını düşürmüşsün

name nwt.

AYŞE ZÜLAL GÜNAY

Kalbin Mezatı

Gece, çareyi imkânsız kılıyor şehrin yokuşlarında
Soğuk bir parkede yalın ayak bırakılmış güvercinler mi bu aklımı kaçıran
Yoksa günbegün çoğalan kalbin kırık cesetleri mi
Oysa ben
Her gün tüm solaklığım ile avuçladığım
O narin beyaz bulutları
Artık tırpanla hizaya diziyorum
Çünkü biliyorum;
kanayan yara içimde yaşlı bir pas kuşanır
-kalbin yokluğunu ağır ağır feth ediyorsun

Uzak çehrelerde kovaladığım bir karış yaz akşamında,
yürüsem, beynimde masmavi bir serinlik;
Oysa hayat,
Dünden kalan cümlelerin başını çekiyor aksayarak.
Arkamda hazin bir son bırakıyorum avuçlarına.
Tozuyan düşlerimin külleri;
sanki yetim bir baş gibi önüne düşüyor.
Aldırmam!
Oysa gözlerin ve sözlerin
koca bir boşluğu eskitiyor

Ey kainat sakinleri, turnalar geçiyor kalbin ortasından.
Büyücü kadının dedikleri çıkıyor:
En büyük buluşma ayrılıktır şimdi yardım.

FEYZA ŞİMŞİR

Ayrılık Neymiş?

Hiçbir kağıt keşiğiyle tarif edemediğim bir acı bu
Yönsüzlük, soğukluk ve buhran.
Katran katran etime gömülen,
Yüzünü ve yüreğini peşi sıra götüren.
Yoğuran yorgunluğunu insanın bir pazar günü gri bulutlara doğru seyreylerken.
Bir sızı bu Adem'den bana miras kalan.
Bir günah bu cennetten kovduran.
Ben ki kıskıvrak yakalanan umutların habercisi.
Sanki sevmekten ne anlıyorum.
Yürek denilen o hapisaneyi
Bedenimde beni çürütsün diye taşıyorum.
Şimdi yakmayı düşünebilirsin bir zamanlar emekle diktiğin ekinleri.
Ayrılık neymiş artık anlıyorum.

Kanarsın sana ilaç diye içirilen zehrin en derinine.
Ararsın, bulursun ve bulunursun mahşerin en güzide rengine.
Bir fırtınayı borç vermek kaldı benim kaderime
Aşk neymiş, hasret neymiş, ayrılık neymiş artık anlıyorum.

Bul ve unut, tut ve bırak sana sunulanı.
Derdi izah etmek yetmez sıkı sıkı sarıl en derin boğumlarına.
Sev ve unut. Terk et ve kaç. Koş ve yorul.
İnsan neymiş, ayrılık neymiş ölüm neymiş artık biliyorum.

FIRAT SELİM ZİREKOĞLU

Akşamleyin Bir Bakış

Gün ağır ağır yumuyor gözlerini
Serin kuşları karanlığın, yanaklarında
İşçiler akşamı giymiş üzerlerine
Yorgun adım dönüyorlar evlerine

Sokakları bağıra çağıra kurcalıyor işportacılar
Çocuklar gülüp ağlıyor, oturup dinleniyor sokakta
Sana doğru gözlerini parlatıyorlar
Ben sana bakıp bakıp gözlerimi parlatıyorum
Sana baktıkça gözlerimde çocuklar
Sana baktıkça döküyor günahlarımı
O serin kuşları, yanaklarında

Gün ağır ağır gözlerini yumarken
Vazgeçtim yıldızları saymaktan
Çünkü çocuklar koynuna dolardı senin
Köşelerini kapardı çocuklar
Göğü tutan bileklerin vardı
Bileklerin beni çağırırdı

Senin bileklerin herkese karşı
Dertlilere, sevinçlilere karşı
Gülen, ağlayan, oturup da dinlenen çocuklara karşı
Simit satana, gelip geçene karşı
Arabalara, otobüslere karşı
Herkese karşı bileklerin vardı
Bileklerin beni çağırırdı
Gün gözlerini ağır ağır yumardı

GAMZE ATAMULU ÇON

Mendil

Küçükken babaannemin ezberlettiği duaları okurdum hep kanayan yaralarım.
Sıyrılınca yaralarım kabuklarından
Dönerek gelirdi düşlerimdeki o atlı karınca.
Korktuğum derin karanlıklardan.
Çocuk seslerinden şarkılar asılı bahar dallarında.
Kuşlarsa kaçır olmaya utanırdı yalnızlığımdan.
Saklambaç oynayalım hadi.
Akşam ezanlarının sesi yankılanırken minarelerden.
1,2,3,4..... önüm arkam sağım solum acı.
Saklanmayan acımın ortağı.
Bir mendil tutuşturdu annem elime.
Naftalin kokulu, ipekten, dantelli, dört köşe.
Sahi ne çok şey anlatıyordu bir mendil bize
Düğünde halay başı,
Aşkın gizli dili,
Bir işçinin kıyamadığı alın teri,
Ağıtlarda, horonlarda.
Mendilim var ama korkardım ağlamaya.
Bilirdim ki gözyaşım daha dokunmadan tenime,
Kan ağlamaya başlardı annemin yüreği de.
İçli bir şarkı nasıl ağlarsa dönen plakta
Aheste ve mazlumca.
Saksılar yaptım göz çukurlarımdan.
Anılar ile kardım toprağını.
Çiçekler büyüttüm gözyaşlarımla.
Annem elleriyle birer birer derdi çiçeklerimi
Kolye yaptı ve boynuna taktı
Yaşasınlar diye her gün ağladı.

hame nt.

M. SAİD DURAN

Kendini Yenileyen Bir Ağıt

*Etle kemik arasında
durmaz her zaman
kan.*

Mustafa Kız

bir sokağın insanları durmuş da
o yerlerde kim bilir neler arıyorlar

bugün saçımı kestim
bugün sakal bıraktım
bugün gözlerim artık yok
bir kasket aldım önce
y  r  y  ş  m   deęiřtirdim

gece g  klerinden bir ay
yüzünü yaęmura dönmüř
geçip gitmeye hazırlanıyordu
kesik bir gürültü heybesi
karanlık büyüyor

bu k  r duvarlar karşısında
yine de geçecek olan günler için
bir bahanesini giyinip yaşamın
bilinmez eşiklere yazıldım
kapım ardına kadar açık değildi

Çok bulutlu bir yaz akşamını
yarım yamalak bir avluda yitirdim
samsun'a çıkan tüm yollar
bir bir haritalardan düřtüler
nasılsa öyle olan bir ağıt
bir odanın köřesinde unutulmuř
durmadan kendini çevreliyordu

bir masayı kuşatmış o kitaplara
 yüz sürünüp sessiz sessiz ağladım
 beton yorganlarını bazı gecelerin
 ya da o çok yarı açık camlarını
 bu kalbimdir diyerek bulduğum
 daracık vakitlerde soldurdum
 bir mevsimin sonunu görmüş bir el
 gözlerini kısmış öylece duruyordu

seni unuttum

ne tuhaf
 bir yüzü unutmak ne tuhaf
 bir sesi bir elin soğuşunu
 güldükte kısılan gözleri
 apaçık bembeyaz bir alnı
 o sevinçle eğilen boynu
 bir yanağı kuşatmış avucu
 utandı mı kan kırmızı kızaran
 o bir meşhur yüzü -ki pek unutulmaz-
 tüm o verilmiş sözleri unutmak
 ne tuhaf

günler dönüp dururken bir yöne
 hep bir yerlerde seni düşündüm
 ne vardıysa hep seni düşündüm
 kimseye dökemediğim o zehri
 ellerimle rabbime doğrultup
 kûn emrini vereceğinden emin
 durmadan durmadan düşündüm

seni unuttum

ay gidiyordu
 demektir sen gidiyordun
 kılı kırk yaran bir kement
 bir kalbin türevini bildirmiş
 raylar boyunca uzanıyordu
 ellerim birdenbire birleşiyor
 kör bıçak o bilindik sancısıyla
 ikinci bir sona hazırlanıyordu
 bilmiyordun

bilmediklerin bilinmeyen izler
gece göklerinden düşen yüzler
sensizliğin o umarsız sindirimi
hiç geçmeyecek gibi duruyor

ve artık batmaya başlayan o şeyler
yarı gecenin bile serin rüzgârı
yatsı vaktinin terk edilen ilk sünneti
daha dikkatsiz alınan abdestler
hiç geçmeyecek gibi duruyor

klirik depresyon ve dört duvar
bir halıyı orta yerinden yakmak
ya da bir yerlere çalınan o eller
hoş seslerin yankısı gibi geçicidir
kırık camların doğrulduğu o bilekler
bazen çaredir

yaşam bir olguysa da elimde bulunur
ve o çok yarı açık camları bazı gecelerin
bir an gelir, kapanmakla emrolunur

bu ağız yakan kül gölü mevsimi
bu durmadan yaşadığım sensizlik
bu el bu dil bu yol yürüdüğüm
bir kendini ondurmuyor

seni seviyor olmanın rengi değişti
de, seni seviyor olmak değişmedi

geçip gitmekte olan şeylere selam olsun
bu yolculukta beni artık yok'a yazabilirsiniz

MÜMTAZ ÖZLEN

Ayrık Otu

*‘Gurbet eli bizim için yaptılar
Çatısını pek muntazam çattılar
Ölüm ile ayrılığı tarttılar
Elli dirhem fazla geldi ayrılık’*

Karacaoğlu

Ölüm katılığı gecelerden,
Dağınık siperlerden atıldı ilk kurşun.
Narkoz sarhoşluğuydu hâlim,
Kalbime yıllanmış öfkeleri tıktırdım,
Üç neslin hasretini biriktirdim.
Tüm vuslatlar bir ayrılık ile mukadder.
Öldüğümde tadacağım ayrılığın en katıksız lezzetini.
Ve yağın yağmurun serinliği,
Belki ayrılığın insanlık tarihindeki ilk ismi.
Çıbansı bir yokluk kollar köşe başını,
Ama tüm bunlara rağmen dinmiyor acım.
Olanları bilmek ağırlığından aklım kırıldı,
Olanları kendi canları yandığında öğrenecekler,
Kendilerini olanların yükünden muaf edenler.

Elbet bir muştı yeşerecek,
Bu mücadele mabetlerde başladı,
Ve mabetlerde bitecek.
Üzerimdeki camların yorgunluğu,
Ayaklarım kırılmışken,
Uçmak derdine düşemem.
Buymuş yaşadığım,
Yaşım yaşına vardığında,
Bir gençlik hevesi mi diyeceğim bunca kargaşaya.
Sen benim yaşındayken,
Minarelerden ezanlar söküldü,
Sabah giderken yoldan çevirdi seni askerler,
Sen bir milletin ayrılığına şahit oldun geçim derdinde iken,
Ben ise bir milletin kendi vuslatını anımsama arefesine.

Sustuğum boşa değildi.
Kör aydınlık, dökülmüş duvar, ıslak rüzgâr.
Söyleyin bana, yorulmaksızın hangi acımı dindirebilirim.
Kaçtıklarım ölgün birer yüz gibi aynada,
Sönük bulut, yorulmuş at, kırılmış ne varsa.
Kadere ayrılık yazılmış ise,
Uzansam da değmez ellerim ellerime.
Sen bir milletin ayrılığına şahit oldun hayat telaşında iken,
Ben ise bir milletin kendi vuslatını anımsama arefesine.

SEMANUR ÖRNEK

Sevgilinin Kelamı

Gözlerin İstanbul senin
 Boğazından almış mavisini.
 Hüzünle bakan gözbebeklerin
 Andırıyor Karacaahmet'i.
 Denizin gönlüme akmış
 İçimde dalga dalga sen varsın.
 Çekilen acılar kalbimde
 Binlerce mezar kazmış
 Toprağında yalnız sen varsın.

Bakışın İstanbul senin
 Saklar içinde efsunlu manayı
 Manalar mahşer kalabalığı
 Gördüğüm günden beri seni
 Yaşadım kara sevdayı
 Her şair senden nasibini almalı
 Anlatmalı kelimeler seni her dem
 Cümleler anlamını sende buluyorken.

Sesin İstanbul senin
 Söylüyor Ayasofya'nın
 Özgürlük türküsünü
 Müzeymiş kim kimi kandırıyor
 O ki fethin ebedi mabedi
 Haykırıyor Mescid-i Aksa
 Söyleyecek yok mu benim de ezgimi.

Yalnızlığın İstanbul senin
 Uzaktadır kardeşlerin
 Hicaz, Yemen, Şam.
 Kız Kulesi değilim
 Anlamam yalnızlıktan.

Cesaretin İstanbul senin
Nakış nakış işlenmiş şehadetin
Yedi kat semaya bir temmuz ortasında.
Kurşun olup yağsa da ihanet
Alkış tuttu dağlar, taşlar
Ölüme tebessümle koşanlar karşısında.
Vatan-millet aşkıdır bu, değil keramet
Asıl keramet bizdeki bu cesaret.

Güzelliğin İstanbul senin
Aldırmadan yaşıma düşmüşüm yollarına.
Adım Eyüp'tür benim
Çöller aşmışım hiç bakmadan ardıma.

Surların İstanbul senin
Aşmalıydım er ya da geç, bilirdim.
Heybemde yalnız gençliğim ve sevgim
Sözü vardı aklımda peygamberin.
O “güzel komutan” ben olmalıydım
Layık olmalıydım sevgilinin kelimasına.
Topladım altında sancağımın
Tüm kâinatın özgürlük feryadını
Artık İstanbul benim.

Kalemim İstanbul benim
Yazıyor olsam da on sekiz yıldır
İşlediğim İstanbul'dur gergefime.
Ne düşler ne kimsesizler sokağı
İstanbul'dur tüm dünyanın odağı.
Kıskansam da onu saran mehtabı
Viran olmuş gönlümde
Sönmedi umudumun ışığı.

“Ya Valiyete Külli Mazlum!”
(Ey bütün mazlumların sığınağı)
Almışım senden son bileti
Ayrılmış iskeleden vapurum.
Ebediyete çıktığım bu yolda
Bana İstanbul'dur her liman durduğum.

VİLDAN TEZEL

Sayende

Gölgesiyle tanıştım güneşin.
 Kördü.
 Yuttu sesimi, bir yankı olsun vermedi.
 Çarpıttı cevaplarımı, kuşkuya düşürdü imanımı.
 "Kimsin sen?" dedim.
 "Güneşim." dedi.
 Ne dediyse yalan söyledi.
 Elimi uzattım.
 Pürüzlü müdür bu kör karanlık?
 Dokunmak istedim.
 Buz kesti elim.
 Yumuşak ve ağırdı.
 Buz kesti elim.
 Nemli ve pisti.
 Buz kesti elim.
 Durdukça yakınında, sağında veya solunda
 Boğdu her zerremi ağırca.
 Bulaşıcıydı körlüğü, imdat!
 "Sen..." dedim "güneştensin."
 "Sen..." dedi "neydensin?"
 "Topraktanım." dedim.
 "Ekilip biçilmezsin." dedi.
 "Bir damla kanım." dedim.
 "Binlerce endişesin." dedi.*
 Bir hinlik aradım sözlerinde
 Bulamadım.
 "Hakikati örtensin sen." dedim.
 "Açıklıkta görmeyensin sen." dedi.
 Bir inkar hissettim içimde
 Susmadım.
 "Yalancısın sen." dedim.
 "Doğruyu duymayansın sen." dedi.

Sezdi korkumu, gizledi.
Hissetmedim ne korkuyu ne kederi.
"Öldürür müsün sen?" dedim.
"Yaşatmam." dedi.
Yaşamak istedim sevgiyi ve sevinci.
"Bir ışık öldürür mü seni?" dedim.
"Beni ışık doğurur." dedi.
"Korkuyorsun benden." dedim.
"Eriyorsun kibrinden." dedi.
Ellerime baktım, avuçlarıma, her çizgime.
Kimindi bu eller ve hangi günahı işledi?
Erimedi elim, eriyen kimdi?
"Senin evin neresi?" dedim.
"Konaklamam ben." dedi.
"Evler barınmak içindir." dedim.
"Evsizsin sen." dedi.
"Hayır, yanımda taşıyım evimi." dedim.
Kalbimi gösterdim.
Görmedi.
"Zamanın nedir?" dedim.
"Ben dönmem." dedi. "Zaman dönenlerin yolcusudur."
"Duranların yolcusu kimdir?" dedim.
"Duranların yolu olmaz." dedi.
"Çok yalnızsın." dedim.
"Çokları sevmem." dedi.
"Az değilsin ki yutulasın." dedim.
"Çok değilsin ki korkulasın." dedi.
Sevdi beni.

* "Yek katre-i hûnest, sâd hezârân endişe."

- Sadi Şirazi

Mısır Koçanı

REYHAN ÖZSOY

Her çocuk doğduğunda bir fidan dikilmeli derdi nenem. Onunla beraber büyümeli, zamanı geldiğinde meyve vermeli, koyunları otlatırken gölgesiyle yoldaş olmalı, *Yeter mi yetmez! Nenem derdi ki, yaşlandığında kendi dalından yapılma değneğiyle kuvvet vermeli, ecel kapıyı çaldığında ise mezar tacı olmalıydı. Tanrı geleneği, Âdem ile Havva'nın yok muydu bir dikili ağacı?* Böyle derdi ama ne hikmetse ben doğunca dikmemişler. *Kocakarı işte! Gelenek-görenek derler, vebayı taşıyan sivrisinekler gibi oraya buraya bulaştırdıktan sonra vızzz ederler.* Bu şekilde konuştuğuma bakmayın köylü değilim efendim, şehir çocuğuyum ben. O vakit, validem cumbanın oradaki saksıda tek başına toprağa hükmeden küçük bir fide bulmuş. *Yaman kadındır bizimki sineğin yağını da çıkarır, taşın suyunu da.* Fırsat bu fırsat, yabancı ot dememiş; hazır biz de dünyaya atılmışız, sahiplenmiş. Börtüsünden böceğine, tepedeki hakkı olan kuştan bile esirgemiş. Ben büyümüşüm o serpilmiş derken bizimkiler bizi, ben ilkokula başlayacağım gün tanıştırdılar. Bir dua bir çift kelimle yolladılar bizi mektep yoluna. O zamanlar sürgün vermeye başlamış, şimdiki halini almamıştı. İki çift kelim dedim ya biri tâlim, diğeri de terbiyeyle ilgiliydi; bende filizlenmeye başlanmış

meğer bu dualar, bu nasihatler ona binaen. *Azıydı uzuydu dere- tepesiydi...* Galatasaray'a girildi, çıkıldı. O vakitler Alman profesör kürsüden salları dururdu insanlığa. Ses etmez fakat lafta kondurtmazdık bizim millete. Hâlbuki adamın derdi sizinki-bizimki değilmiş, harbi takmış bu dünyaya gelişimize. Bir gün sormaz mı: Biz dünyaya nasıl geldik diye. *Ehh, az çok bir şeyler biliyoruz da neyse.* Maymundan gelmişiz, ölmeye gidiyormuşuz; nenem de bizim mahalledeki çocuklara leyleklerden geldiğimizi söylüyor. *Ne fark eder ki!* Ama buna da inandım. Kim bilir ben de hangi karganın ağzından bırakıldım dünya kapısına. Saygısızlık yaptığımı düşünmeyin, size anlattığım fide, meyvesini verdi; yaprağıyla püskülüyle hayatımı zir-ü zeber etti. *Evet, mısır efendim, mısır!* Senelerdir teker teker düşer taneleri. Yoldaşlığımız kısıymış, inanmışız bir kere, ne yapsak, o soldu ben sarardım, onlar düştü ben büküldüm. Ben daha peygamberlik yaşına ulaşmadan, *"Haydi Abbas, vakit Tamam!"* elimde bu kurumuş üç taneli koca koçan kaldı. Onlarda düşmeden cana can katmam gerekti.

-İşte böyle Hâkim Bey, bir define çıkarmıyor, daha çok inanmak için bir define gömüyordum. Maksadım hâsıl olsun diye eşeliyordum o toprağı.

Halim Ağanın Kıyametin Doğacağı Vakti Bilmesidir

SEFA FIRAT

Gereğinden fazla izah kişinin kalbini kırar. Duyan duyduğunu anlar da vakitlice başkaca bir kapının önünde çok oyalandığından şimdi ona açılan yeni kapıyı görmez bile, oysa kapı açılmıştır bir kere, rüzgar eser de eser, tüm ağırlığını hissettirir. O, mutlak bir alışkanlık gereği önünde durmakla muvaffak olduğunu sandığı kapının sağına soluna bakar, elini havada gezdirir de bir nefese dahi denk gelmez, sorar kendine, o zaman bu rüzgar nereden gelmektedir, kim ona bunu getirmiştir. Düşünür düşünür de anlamaz. Olsun, çare denirse buna, çare yine oradadır. Çünkü açığa vurup anlamadım dese de gizleyip, sakınıp hiçbir şey demese de anlatan onun halinden olanı biteni tayin edecek, ona yeniden yeniden anlatacaktır. Biliriz ki, anlatan her daim aynıdır. Bak işte anlamadı deyip, yakına yakına anlaşılabilmek pahasına kendini harcayacaktır, anlaması için elli yoldan dolanacaktır. Halbuki dinleyicimiz, kapanmamış bir kapının önünde, çok kadim bir hatıranın ayarsız gelişinde oyalanıyorken onu oradan çekmek, ona açılan yeni kapıyı göstermek kolay mıdır?

Anlatan kendini yordukça, anlatıldığı elinde ufalandıkça, sözün değeri azalır. Bunu o kadar derinden hisseder ki yüzü buruşur, hevesi söner, içi çekilir. Anlatılan -kadim hatıranın kapısını hep açık

birakan da- bilemediği yerden kuvvetlice esen bu rüzgarın nedenini merak eder ama sormak istemez, kendisine anlatılsın da istemez. Bırakalım kendisi bulsun, denilsin ister. Çünkü ona mühlet verilmelidir, kalbine ilham için şans verilmelidir. Gelir ya da gelmez, bu müphemî bildiğinden biraz da onu istemektedir zaten. Kolundan tutmak lazımdır o zaman yorgun anlatıcımızın, kulağına da fısıldamak. Mevzu bir şeyi anlatmak değil demek belki, ama kendi de ilimden mahrum değildir ya, biliyordur zaten mevzunun anlatmak değil anlamak olduğunu. O halde akıl verenin de akıllı olması ne elzem bir durumdur, oysa insan ne akılsız bir yumrudur. Açsan denizinde boğulursun, sıksan gücünde yorulursun. Onu ne yapsak peki? Bir bilenî var mıdır? Bulur muyuz?

Kalktı, duvara baktı. Tülün arkasından dışarıya baktı. Pencereden kendisine baktı. Ne gördü de daraldı ne düşündü de sıkıldı sorulmaz, çünkü malumdur, sebebe sonuç çok. Yaşanıyor en nihayetinde, bundan daha açık bir neden var mı?

Saate bakacaktı, huysuzlandı, bakmadı. Lüzumsuzdu zaten, işi yoktu vakitle. Geçen geçerdi, zaman alıştı, onun alışıp alışmaması mühim değildi. Olan da buydu. Özeti geçilecek, birazdan hayatına baktığında gözüne

girecek küçücük ömrü şuncacıktan ibaretti.

Alışabildin mi?

Aşabildin mi?

Belli bir yaştan sonra insan anlar diyorlar, gençliğindeki toylukları yapmaz diyorlar, hatalarını açık açık görür diyorlar, öyle ki göz göre göre göre körelir diyorlar. Hissetmeye başlarmışsın ondan sonra. Sırtır dururmuşsun. Manasızca. “Dede sen yaşlandın mı?” derlermiş, sırtırmışsın, “Amca seni bundan sonra alıcam.” derlermiş, sırtırmışsın, “Sen ne bırakacaksın Halim Ağa çoluk çocuğuna?” derlermiş, sırtırmışsın, hatta eşin “Bey, odunları doldur da sütü kaynatayım.” dermiş ona bile sırtırmışsın. Kimseyle konuşmak istemediğin gerçeğini de torunlarından başkası kondurmazmış sana. Başka herkes bilir de sustu, boş konuşmadı da sustu, az sonra yapacak da sustu diye hükmeder, böylece onların gözlerinde daha da yükselirmişsin. Oysa gerçek bu mu Halim Ağa? İnsanlar bilmiyor mu, doktora da gitmiyor mu; yaşlanınca çocuklaşır insan. Anlayan çocuk olur. Ağlayan çocuğu geride bırakmıştır. Anlar anlar burulur. Şu memleket işleri mesela, suyun ne zaman kaynayacağı, komşunun ne zaman sana sırt çevireceği, hakimlerin ne zaman adaleti paylayacağı, kravatlıların ne zaman tarlada seninle bir o tarafa bir bu tarafa turlayacağı yüksek ökçe, mavi gökçe sana iştirilir. Haberin olur. Yaşadıklarının, duyduklarının, gördüklerinin mükafatı da budur. Bak anlıyorsun işte, dünyayı çözdün, yirmili yaşlarına dönüp anlatabiliriz, dünya bu diyebiliriz. Hallolacak merkeze gidip paçamızı kestirebilir, traşımızı olabiliriz. Hayallerimiz vardı ya, işte onlara dönebiliriz.

Ola ki bağcığımızın ayağımızı değil de kafamızı sıktığını unutursak, görmezden gelirse, anlamakmış marifet diyebilirsek, halimiz elverirse, yaşamak birden çok mühim gelirse biz de işimize koyulabiliriz. Geçmiş

unutabilirsek, ilk aşkımıza karşı uzanan ele şimdi gül yerine diken verebilirsek, hikmeti kendinden sayanlara attığımız adımları geri döndürebilirsek, babamıza görücü usulünün on yedi yaşın hoyratlığından değil de işin çiğliğinden sebep bize makul gelmediğini mezarı başında hatırlayıp da kalbini kırmaktan vazgeçebilirsek, anamıza yetemediğimiz yerleri göstermekten geri durabilirsek, dünyayı öteye beriye çeke bıraka adam edeceğimizi sanmalarımızı işin aslıyla yüzleştirebilirsek bizden olacak. Bu her şeyi anlamaklarımızın bizi acıtacak yeri kalmayacak, sırtışlarımızın herkeste bıraktığı dağınık anlamlar bize yük gelmeyecek. O öyle tamam, ama o da öyleymiş diyeceğiz. Ferahlayacağız. Kendimize iyilik edeceğiz. Lazımmış ve sıkılıp durmak da makbule geçecek bir şey bulmak boşmuş diyeceğiz. He Halim Ağa, gerçekten yapar mıyız böyle, muvaffak olur muyuz?

İnandıkça şüphesi artan nefsimizi güzel bir çalımla yerde bırakır mıyız?

Çoğaldıkça derdi artan insanlığa böyle de yaşıyor umudu olur muyuz?

Yoksa tamamıyla -tamamıyanın kulakta tırmaladığı yerleri dolansa inan tamamıyla diyeceğim ama olmuyor- anlaşılmaktan mı korkarız?

Acaba bize, kendimizi çok sunuyoruz gibi mi geliyor? Her gün üstümüze dikilen bakışların altındaki sorumluluğun çekincesi bizi yoruyor mu? Gereğinden fazla izah gerçekten kişinin kalbini kırıyor mu? Şimdi susmalı mı? Başa dönecek okuru kendi girdabında bırakmalı mı?

Bu yazılanlar bir günlük olsaydı, bu günlüğü şimdi habersizce son kez atacağımız tarihle kapatır mıydık?

Şu okunan sela da günlüğümüzün mü olurdu? Bugün Cuma’ysa ve öğlense, kıyamet...

İşte bugün doğmuş olurdu.

Bir Ayrılık Müjdesi

ZEYNEP RABİA AKTÜRE

Çekmecasını açtı. Onu karşılayan iki kutu ilaca bezgince baktı, sonra uzun zamandır yazmayı düşündüğü mektubu yazabilmesi için önce sakinleşmesi gerektiğine karar verdi ve sakinleştiriciyi ağzına attı, ardından masasının üzerinde duran, iki gün önce bak-kaldan aldığı pet şişedeki yarım suyu kafasına dikti. Yüzünü buruşturdu. Hâli olsaydı felçliymiş gibi saatlerce oturup kalkmadığı sandalyeden kalkıp mutfığa gideceğini ve kendisine bir bardak taze su doldurabileceğinin farkındaydı. Hatta belki guruldayan karnı için kendine bir şeyler bile hazırlardı. Ne var ki onun için tüm bunlar ancak umutlu kimseler içindi. Bakışlarını açık pencereden dışarıya, siyah, çarşaf gibi yayılmış gökyüzüne çevirirken “Boşversene,” dedi kendi kendine. “Artık neyin önemi var... Yalnız hissetmekle hemhâl olan bir insanı ne mutlu edebilir? Hangi yasa ve kanun onu durdurabilir? O ki hayatın tüm sırlarına erişmek üzeredir, hatta ardında tüm insan ilişkilerini düzenleyebilecek bir anayasa bırakabilir... Bundan sonra, yaşanabilecek en heyecanlı şey nedir?”

Aklına gelen cevapla gözleri dolmaya başladı. Bu kaçınıcı ağlayışı, kaçınıcı zindanlarda kayboluşu ve kaçınıcı çılgınlığıydı hatırlamıyordu bile. Titreyen ağzıyla bir köşeye fırlattığı mektup denemelerine baktı. Bazıları

yerde ıslak, öylece duruyordu. Bazılarına yazabildiği tek şeyse şuydu: ‘Sizi seviyorum’.

Kendi kendine “Bu kadar...” diye fısıldadı. “Bu kadar yazabildim ama daha fazla konuşmamı isteyeceksiniz, biliyorum... Normalde de az konuşmamdan yakınırdınız zaten... Hâlbuki söylenebilecek en büyük mânâlar en basit cümlelerin içinde gizlidir. İnsan ne garip varlık... Basit cümleler kullanmaktan basit görünürüm diye ne çok korkar! Oysa basit olmak ne büyük nimettir... Zaten sorun hepimizin karmakarışık olması değil mi? Birbirimizle tüm kavgamız akıllarımızda bıraktığımız soru işaretleri değil mi? Bu yüzden, en mânâlı nasihatler en basit olanların dudakları arasından çıkmaz mı?...”

Başını gökyüzünden önüne, masadaki kaleme ve boş kâğıtlara çevirdi. “Dilediğin gibi yaz...” dedi kendine. “Bunları anlat, bu yaşadıklarını... Yazamadığın mektupları, edemediğin itirafları... Masana ışık tutan şu lambadan güç al ve onun seni aydınlattığı gibi sen de aydınlat aileni, ya da sadece kendini...”

Bir bismillah çekti, uyku ilacını mektubunu yazmayı bitirdiğinde içmeye karar verirken kalemi kâğıda değdirdi. Ve yazmaya başladı.

“Saat 3 buçuk. Herkes uyuyor. Camın önünde oturmuş, esen rüzgârın tenimde

gezinişle ürpertiyorum. Bir ilham bekliyorum Allah'tan. Sanki her iki ay ömrü kalanın bu dünyadan gitmeden çok büyük bir şey başarması gerek... Hava soğuk. Dışarıdan sapa-sağlam gözükken vücudumun içerisi ne kadar karmaşık, ne kadar hasta! Aynı ruhum gibi. Günahlarım aldı başını gittiler şu şehirde umarsızca yaşadığım müddet boyunca. Dolan gözlerimle bu mektubu kaç kere yazmaya çalıştım, kaçını ağlama krizleriyle ıslattım ve kaçıyla sildim burnumu hatırlamıyorum. Âcizlik kavramı kalemimden düşen yoğun bir karmaşa. Yazarken baktığım ellerim Allah'ın bir emaneti. İki ay sonra toprağın altında bu kadar güzel gözükmeyeceklerini bildiğim için sıklıkla öpüyorum onları. Okşuyorum ve kremler sürüyorum. Aloe veralı. Güzel kokuyorlar, seviyorum artık bakım yapmayı. Çünkü henüz ayrıışmadı ellerim. Kemiklerim çıkmadı meydana...

Anne...

Misafirler gelip gidiyor şu sıralar... Kafayı yememek, ölümü unutmak için dinliyorum onları. Çay getiriyor, boşları alıyorum. Biri eşinin ilgisizliğinden, biri oğlunun serseriliğinden ve diğeri kızının açılma isteğinden yakınıyor. Bazıları ölsem de kurtulsam diyor laf arasında, belli etmeden akan gözyaşlarını siliyorum. O kadar beğenmiyorsan bana ver hayatını, diyesim geliyor. Sonuçta, ölümden başka her şeyin çaresi yok mu?...

Ara ara titriyorum geceleri anne. Düşüncelerim ve korkularım vücudumu ele geçiriyor. Ya iki ay bile ömrüm yoksa, diye düşünüyorum. Şeytanın vesveseleriyle yatıp kalkıyorum her gece. Kendi ruhum bana bir zindan oluveriyor, ölünce beraat edebileceğim... Ama sana söylemiyorum. Eskiden de söylemezdim. Çünkü her yanına geldiğinde seni, ya babamı ya da hasta kardeşimi düşünürken görüyorum. Bir de ben eklenmek

istemiyorum. Sadece, yokluğumun seni iyileştirmesini umuyorum. Her şeyin geçecek olduğunu anlamamı istiyorum...

Bazen bana kıızıyorsun, neden kirliye bu kadar çamaşır atıyorsun diye. Gülesim geliyor, ama gülmüyorum. Bu kadar boş şeyleri sorun ettiğimize inanamıyorum. Sana üzerimdeki her şeyin 5 dakika sonra bana yük olduğunu, beni boğduklarını söyleyemiyorum. Yalnızca kefenin içinde rahat edebileceğimi söyleyemiyorum... Sen bana kızarken, usulca öpüyorum yanağından. Daha çok kıızıyorsun, hatta itiyorsun beni.

Dürüst olacağım anne, ilkten alınmıştım buna... Ama artık alınmıyorum. Çünkü ben başka bir dünyada yaşıyorum ve sen bunu bilmiyorsun. Burada kurallar sizin kinde olduğu gibi işlemiyor anne. Burada her şey önemsiz. Burada her şey ölümlü. Bilmiyorsun.

Baba...

Zaman ne hızlı geçiyor değil mi? Seninle olan fotoğraflarıma baktığımda sık sık bunu düşünüyorum. Beni omuzlarına aldığın, lunaparka götürdüğün ve okul gezilerim için para verdiğin günleri hatırlıyor ve ağlıyorum. Her şeyin ne zaman bu kadar kötüleştiğini hatırlamaya çalışıyorum.

Hatırlıyorum da sonra... Bu zamanlar hep kendi kendimi koruduğum zamanlara denk geliyor baba. Dünyaya güvenmediğim ve tek mücadele etmek zorunda kaldığım günlere denk geliyor. Senin bize bir bekçi olmadığına tüm kalbimle inandığım zamanlara denk geliyor. Buğulu bir camın ardından dünyayı hissettiğim zamanlara denk geliyor... Bileğimdeki lacivert saatin senin yerine bana güç verdiği zamanlara denk geliyor. Kaosu sevdiğim, dışarıdan her zorluğu çözebilirmişim gibi gözüktüğüm, ama iç âlemimde yaşamaya karşı bir çocuktan daha korkak ve ürkek olduğum

zamanlara denk geliyor. İlginç şeyler oldu baba... Tuhaf şeyler yaşadık. Ama benim için en tuhafı senin benim yanımda güvende hissettiğin gerçeği oldu. Bunu hazmetmekte zorlandım, ama şikâyetçi de olmadım. Çünkü bu rol bana çok uygundu baba, bu his bana çok tanıdıktı. Kendim için her zaman inandığım gibi, ben yarı yolda kalmışların ve hüznülülerin yanında olmak zorundaydım. Bu görev benim olmasa bile, kırılan küçük bir kızın kalbi olsa bile...

Yine de, seni seviyorum baba. Gün geçtikçe gözlerimin önünde yaşlanıyor, yüzüne bir kırışıklık ekliyorsun. Her gün daha da kamburlaşıyorsun. Yüzüne her gün biraz daha pişmanlık ekleniyor, mutsuzluğun göz torbalarını biraz daha dolduruyor. Bana da senin için üzülmekten ve sana sırtımı dönmekten başka bir şey yapmak kalmıyor... Yine de, seni seviyorum baba. Senin için dua ediyor, şu son 2 ayı bari bir evladınla iyi geçirmen için çabalıyorum. Görünürde pek bir şey yapmıyorum, ama inan bana, gözlerimi gözlerinden kaçırmamam ve iç dünyadaki yıkıntılara hem bir anne şefkatiyle, hem de ülkesi işgal altındayken güçlü durmaya çalışan bir devlet başkanı edasıyla şahit olmak sana hediyeler almaktan, gülümsemekten ve boyuna atlamaktan çok daha zor...

Kardeşim...

Sana ne yazacağımı bilemiyorum... Açıkçası değil senin hakkında yazmak, senin hakkında düşünmeye bile korkuyorum... Bu yüzden, iki aydan daha önce toprağın tadına bakmamam için sadede gelecek birkaç itiraf-tan sonra bu mektubu bitirmem en iyisi olacak. Çünkü ben güzel gözlerini daha çok görmek, bilge laflarını daha çok dinlemek ve sabahları o huzur veren sesinle güne başlamayı daha çok istiyorum. Satır aralarını okumakta, dile getirilmeyeni anlamakta ve cevap vermekte

en az benim kadar iyi olduğunu biliyorum, bu yüzden sana bıraktıklarımın anlaşılıp anlaşılmadığım hakkında endişeye düşmeyeceğim. Ama tahmin ettiğin gibi dikkatli de olacağım, çünkü sen ne kadar itiraz edersen et bir çocuksun ve yıldızları izlediğin her anın her salisesinde hissettiğin gibi, korunmaya ve duvarlarını indirmeye muhtaçsın.

Bir çocuksun... Evet, bir çocuksun. İstersen dünyaları fethet, istersen cilt cilt kitaplar yaz, sen yine de bir çocuksun. Tüm bunlar ve iki ay sonra olacak olan, senin bir çocuk olduğunu değiştirmeyecek. Bizim gibilerin hüsrânı budur kardeşim, biz bir yetişkin beyniyle yaşar ama çocuksu hayallerin peşinden koşarız. Ve çocuk olmadığımız sürece bir tamam olamayacağımızı biliriz. Evet, ben bir çocuk olmayı reddettim. Reddetmem de gerekiyor, çünkü bir çocuğun ölümüne elbette üzülürüm. Ama sen çocuk olmanın peşinden koş. Çünkü senin gibi akıllı ve güçlü bir çocuğu çok güzel günler bekliyor olacak.

İşte böyle sevgili ailem... Bilmek isterseniz, bir mektup yazmak her zaman için acı vericidir. Ama hemen korkmayın, denemekten çekinmeyin. Aynı zamanda rahatlatır da. Kalp hüznülenir ama zihin derin bir nefes alır. Sabahlara kadar ağlamak, mezara çözülmemiş düğümler götürmekten çok daha iyidir. Ben bu düğümleri tek tek çözüyorum şimdi. Zaten esen rüzgârın ruhu, yoğun kalbimin ağırlığı ve hafifleyen zihnimin derin nefesi işimi bir miktar kolaylaştırıyor... Allah'ın zihnimi koruduğunu bilmekse en güzeli... Gariptir, bu haberi bir hastane odasında, somurtkan suratlı doktorun buruşmuş ağzına ve takma dişlerinin garipliğine bakarken aldığımda hiç şaşırmadım. Düşündüğüm ilk şey bu haberi yalnız benim bilmem gerektiğim ve bu dünyada zaten fazla yaşayamayacağımı bilmemdi. O sıralar, dünyada nasıl bu kadar kötülüğün olduğunu aklım

almıyordu. Ama dünyada çok kötülük var ve hiçbir şey burada bitmiyor benim sevgili ailem. Aslında, her şey diğerinde başlıyor. Âhret hakkında daha fazla düşündüğümden beridir kalbim daha huzurlu. Koruyamadığım her canlının, şerrinden korktuğum her namus-suzun haddinin bildirileceği gerçeği kalbimi teskin ediyor. Sizinkini de etsin. Bu bir ayrılık gibi gözüküyor evet, ama aslında hepimiz için huzur dolu olacak bir cennet kavuşmasının zorlu, ama yakında olduğunu gösteren bir müjdesidir. *Bir ayrılık müjdesi...*

Selam vermeden önce, siz onlardan kaçmaya uğraşmayın diye aloe veralı kremimi ve lacivert saatimi çöpe atacağımı söylemek isterim. Ama unutmayın ki dünyada alo veralı krem ve lacivert saat oldukça fazla. Ne demek istediğimi anlıyorsunuz değil mi?

Sizi seviyorum benim güzel ailem. Ne yaşamışsak ve yaşayacaksak yaşayalım...

Çabanızı görüyorum.

Selametle kalın."

Son cümleyi yazmasıyla boğazından istemsizce kaçan bir sesle ağlamaya başladı, hemen eliyle ağzını kapattı ve sakinleşene kadar öylece durdu. Sonra, uyku ilacını içti. Kâğıdı zarfın içine yerleştirirken kendini bayılacakmış gibi hissediyordu. İsteddiği tek şey yatağına girip uyumak ve bir daha hiç kalkmamaktı. Nitekim, dilediği gibi de olacaktı... Son bir çabayla bir ay önceki olayı hatırladı, mektubun arkasına zar zor 'Kara kediden benim için helallik alın.' yazabildi.

"Bundan sonra, yaşanabilecek en heyecanlı şey nedir?"

"Ölümdür."

Yatağına girdi, ağrıyan bacaklarını uzattı ve sıkıdığı dişlerinin arasından fısıldadı: "Ölümdür..." Gözünden bir damla yaş süzülürken "Ah kedim..." dedi. "Benim güzel, yeşil gözlü kara kedim..."

Yolun Bitiminde Ayrılık (Hit the Road)

GÖZDE ÇİMEN

Sürgün dergi, “yol” temasından sonra “ayrılık” konusuyla üçüncü sayısına duyuruya çıkınca doğrusu uzun yıllardır hayalini kurduğum sinema üzerine yazı yazmak için bana fırsat doğmuş oldu. Kolay değil kendimi bildim bileli iflah olmaz bir sinefildim ve artık benim de sinema hakkında, üzerimde etkisi olmuş filmler için söz söylemeye hakkım vardı. Boş durmadım, dergimizin temasına

uygun ayrılık üzerine sıkı bir film seçmek için araştırmaya başladım. Tahmin ettiğim gibi sinema dünyası ayrılığı ağırlıklı olarak kadın-erkek ilişkileri üzerine ele alıp bunun etrafında işlemiş. Ancak benim aradığımı farklı bir

lezzetti ve ilk film inceleme yazım orijinal bir insan hikayesine dayanmalıydı. İşte o aradığımı farklı lezzeti Panah Panahi’nin ilk uzun metraj filmi olan “Hit the Road” da buldum. Durun hemen ismine aldanıp da bunun bir yol filmi olduğunu düşünmeyin. Evet filmle ilgili okuyacağınız tanıtım yazılarında ilk karşılaşacağınız tanımlama arabanın içinde geçtiği için “bu film tam bir

yol hikayesi” olacaktır ancak bana göre bu hikâye sinemaya farklı bir bakış açısı getirmiş ayrılık filmi olarak. Bu ayrılığı farklı hale getiren ise içinde neşe barındıran, sessiz, vedasız ve tepkisiz bir ayrılık olması. Yazının bundan sonrası içerik ile ilgili olacağı için filmi izlememiş olanlar için yazıyı burada bırakmanın tam zamanı olabilir.

Film özellikle başlangıçta, ancak

bütünde ağırlıklı olarak arabada geçiyor. Bir bacağı kırık baba (ki gerçekten kırık olduğu şüpheli), sabır çatlatacak derecede haşarı bir erkek çocuğu, çocuklarına hüznünü belli etmeye çalışıp yolculuk esnasında sürekli

espriler yapan, şarkılar söyleyen annenin yanında film boyunca gizemini koruyan bir abi. Özetle aile bu yolculukta oğulları Ferit’i güvenli bir şekilde İran sınırından geçirmeye çalışmaktadır. Film izleyiciye konusunu başlarda ufak kokular yayarak vermeye çalışsa da bu yolculuğun ayrılık getiren bir sürgün olduğunu filmin sonlarına doğru iyice anlar hale geliyorsunuz.

Cannes Film Festivali'nde yarışmaya katılan bu İran filmi, içerdği mesajlarla gündel siyasi tartışmalara bağırmdan ses veriyor. Başlarken arabanın içinde geçen film nasıl akacak diye düşünürken ailenin maskotu niteliğinde küçük kardeş filmi tek başına sırtlamış desem abartmış sayılmam. Babası ile olan matrak iletişimi, seyir zevki verirken abisinden ayrılacağını bilmeden yaptığı yolculukta kardeşin tüm enerjisi ile coşkusunu sürdürmesi yer yer izleyiciyi hüzünlendiriyor.

Bu filmi etkileyici yapan unsur, ayrılık ve sürgün gibi hüzün ve gözyaşı içeren insani konuyu mizah ve yüksek tempo ile ele alması. Birbirlerine hüzünlerini, endişe ve korkularını belli etmeden devam ettirmeye çalıştıkları bu gizemli yolculukta aile üyeleri yolun sonunda ayrılık yaşanmayacakmış gibi sıradan davranmaya çalışır. Çeşme başında babanın oğlu ile yaptığı kaçak veda konuşması kimsenin bu ayrılıkla yüzleşmeye hazır olmadığını gösterir. Film ruhuna uygun şekilde klasik veda sahnesi de göstermez. Bir sabah uyandıklarında oğulları Ferit, artık İran sınırını geçmiştir. Yine ruhuna uygun şekilde filmin en hüzünlü anında İran pop şarkıcısı Shahram Shabpareh'in yüksek tempolu "Deyar" şarkısı ile arabada eğlence ve gözyaşı tavan yapar ve herkes delicesine dans eder. Filmin ironik yapısına çok uygun olan bu şarkıda İran'a sistem eleştirisi gelir ve sürgün ülkesi olarak tasvir edilir. Bilindiği üzere 79 yılında İran devrimi ile birlikte pop müziği de yasaklı listesindeydi, ve filmde ya yasaklı şarkılar ya da sürgündeki İranlı şarkıcıların eserleri çalınır.

Elimizden geldiği kadar ayrılığı görmezden gelip, günün sonunda bir veda yaşanacağını bile bile çıktığımız bu sürgün yolculuğunda farklı yansıtmaya çalıştığımız duygularımızla, yine de ayrılığı ayrılık olmaktan çıkartabilir miyiz? Yokmuş gibi karşılamaya çalışıp gülerken sonlandırabilir

miyiz? Hayır, yapamayız. İstedğimiz kadar etrafa gülücükler atıp, espriler yapalım, o da yetmezse radyoda çalan en hareketli şarkıda dans edelim, günün sonunda ayrılığımızın bizden beklediği gözyaşı orada akmayı bekleyecektir. Her duygu kendi varoluş enerjisinden istese de çıkamaz çünkü. En nihayetinde ayrılık, çok sevdiğimiz birine artık gözlerimizin değmeyeceğini bilmek demektir. Bir daha seslerin üst üste gelmeyeceğini bileerek hayata cümleler kurmaktır. Serin bir yaz akşamı balkonda içilen çaylar geride kalmış, duygularınızı eriten kucaklaşmalar nerede, ne zaman geleceği belli olmayan zaman dilimine akmıştır. Senarist de pes etmiş olacak ki yansıtmaya çalıştığı pozitif durumun eşyanın tabiatına aykırı olduğunu, filmin kapanışında çalan Shabzadeh'in "Ebi" şarkısı ile sonlandırarak; duyguların beyaz bayrağını izleyiciye çekmiştir. Evet filmin sonunda nihayet ayrılık tabiatı gereği can yakmıştır ve ruhuna uygun bir şarkıyla vedasını yaparak hepimize göz kırpmıştır. İzleyici olarak o selamı alıp şarkının kısa bir bölümünün sözleriyle yazının ayrılığını gerçekleştirelim...

Sevgili akrabam, ey adamı

Binmişsin sürgün atına, hem de gururla

Bu topraklarda, asil bir adamdan

En çok sen dayandın, ama sonunda pes ettin

Sen de cesaretini toplayıp gittin, bir

gelincik uğruna...

ÖZEL NOT: Beni bu filmle tanıştıran
Ruken Şengül'e teşekkürlerimle...

Bir Ayrılık Senfonisi

HİKMET ŞEYHANLIOĞLU

Ayrılık, insanın kutsal bir özlem duygusuyla yolda olmasını sağlar. Kimi zaman kalpten sevdiğimiz bir dostumuz kimi zaman hasret duyduğumuz bir memleket sevdası, bizi bu yolda olmaya davet eder. Ayrılık duygusunun kaynağı olan hasret, yolculara sirayet etmesi neticesinde hayat anlam bulur. Peki bu anlamın faydası nedir? Nedir ayrılığın anlamı? Ayrılık, yolcuyu terbiye eden bir imtihandır. Zihnin ve kalbin murakabesidir. Nice insanlar kalbinin derin bir kuytusunda beslediği hasretle ayrılığın verdiği meşakkatlere dayanarak yolda kalabilmiş ve yoldaki nice zahmetlere karşı boyun eğmemiştir. Ayrılmak, pes etmek demek değildir! Bilakis hayatın gerçekliğine ayna tutan ve aslında kim olduğumuzu gösteren manevi bir ölçüdür. İşte insan böyle zor zamanlarda ölçülür. Ayrıldıktan sonra unutmak

veya sevdiğini her vakit kalbinde derin bir hicran duygusuyla beslemek gibi zıt ölçüler, hayatın anlamını ve kendi iç dünyamızı yorumlamaya tabi kılar. Uzak diyarlarda sevilenin kokusunu hissetmek, tekrar görmeyi istemek ve kavuşmayı arzulamak hayata tutunmayı sağlar. Tekrar kavuşma isteği, insanın anlam dünyasında volkan yankısı uyandırır. Çünkü insan, ayrıldığı vakit ulaşılması zor olan vuslat durağına tekrar varabilmek için kan ter içinde kalacak, ne pahasına olursa olsun yolda olmaya devam edecek ve sürgün hakikatine vakıf olmaya çalışacaktır. Demek ki insan, varlığının mahiyetini ayrılmakta buluyor: “Şu istikbalde tevekkül gereklidir” diyerek hakikati rehber edinip, kalbini özlemle deruhte ederek yola çıkıyor. Tıpkı birbirinden ayrılan Yusuf (a.s) ve Yakup (a.s) gibi .Bu böyledir, böyle olacak ve buna

karşı çıkanlarda olacak. Mesela mesafe payıdardır denilecektir, vaktini boşa harcayacaksın zehri ruhumuzun derinliğine zerk edilecektir veya “ayrıldın artık unut” diyerek cesaretimizi kıracaklardır. Kalbimizden gelen saf düşüncelerimizi kötüleyecek ve ne ayrılmamızı ne de yolda olmamızı isteyeceklerdir. Bu durumda kalbimizin mutmain bir zamanında hakikati karar kılmalı, “ayrılmak yeni bir başlangıçtır” diyerek, her şeye rağmen ayrılma cesaretini göstermeliyiz. İçi boş sloganlara gelecek olursak, kendi benliğimizden fırar etmemeli ve ruhu tahrip eden bu tür güvensiz klişe sözlerle itibar etmemeliyiz. Uzak düşmek iyidir bazen, tüm bu sözlerle ve engellere rağmen. Çünkü ayrılan insan mecburdur ayrılık acısını tatmaya ve bu acı insana kendisini yeniden keşfetme imkanını tanır. Peki ayrılık gerçeği bu hayatta başka neler öğretir? Zaman olur kıymetini bilmediğimiz cana yakın kimselerle beraber oluruz, sohbet ederiz ve her daim göze geliriz. Öyle bir gün olur ki ayrılışımız veya o güzel insanın ayrılışı bize hakiki sevgiyi öğretir. Halbuki göz göze olduğumuz zaman dilimizden milyonlarca kelime çıkar da pek az lezzet ve ibret alırız. Elveda denildiği zaman boğazda düğümlenen hakikat, duygu bulutlarını dağıtır ve sevgi güneşinin aslında ne kadar apaçık ulvi bir duygu olduğunu ayrılık vasıtasıyla öğrenmiş oluruz. Meğer ayrılığın getirdiği lâl ve içten sözler, ruhumuzu sarmakla ne kadar saf ibretlerle doluymuş! Hani filmlerde olur ya seven sevdiğini tren garında uğurlar ve arkasından: “Beni sakın unutma! Seni sonsuza kadar bekleyeceğim!” diyerek gözyaşı döker. Evet o bir damla gözyaşı, sadece hücrelerden ibaret değildir. İçerisinde hasret, anılar ve daha nice duygular barındırıyor. Ve dosttan uzak düştüğümüz zaman “Meğer ne kadar iyi ve ne kadar kadri yüce bir insanmış” denilir çoğu zaman. Ne kadar zor ve ne kadar dayanılması güç bir sahnedir bu. Evet

şu bir hakikattir ki, insanların birbirlerini en iyi tanıdığı zaman, ayrıldıkları zamanmış ve vuslat duygusunun meyvesi olan özlem ise her daim kalbimizde olmakla rabbimiz tarafından ikram edilen bir ihsanmış. Montaigne, *Denemeler* adlı kitabında “Her gün birbirini görmenin tadı başka, ayrılıp da kavuşmanın tadı bambaşkadır” sözüyle gerçeği özetlemekte. Bu arada sadece insanın ayrılık hikayesi yoktur. Tabiat aleminde bile ayrılık hikayelerini tefekkür edebiliyoruz. Acaba hiç fark ettik mi? Mesela ağacın gövdesinden hüznle yere süzülen bir yaprağı veya bir kozalağı. Her ne kadar hüznün içinde olsalar da geleceğe umutla bakıyorlar. Çünkü yeni bir yaşamın habercisi olan tohumlarını bırakacak ve hayata yeniden bir muştı ile döneceklerdir. Ayrılık, bir ölüm veya bir yok oluş değildir ve hayatın sevincini söndüren bir umutsuzluğa sebep olmaz. İlk satırlarda değindiğimiz gibi ayrılık, bizi ıslah eden bir imtihan ve yeni bir başlangıçtır. Gerek Âlem-i ervâh’tan ayrılıp, bu fani dünyaya ayak basmamız gerek fani dünya içinde fanilerden ayrılmamız veya zihnimizde çalkalanan fani düşünceleri eleyip, onlardan ayrılmamız ve en nihayetinde hakikate yol almamız gibi süreklilik arz eden bir hâl söz konusudur. Bu halin yani gönlümüzdeki hicran duygusunun son durağı, ebedi olana kavuşmaktır. Hakikati arayan insanlar, konfor alanlarından ayrılarak bu yolda olmaya çaba harcamış ve çile çekmişlerdir. Daha doğru anlamda noktalayacak olursak, rahatlığın bulaştırdığı rehaveti terk etmek ve harekete geçmek için yola düşmemiz gerekecek bir de halden anlayan bir haldaş edinirsek ne âlâ. Ve hakikat yolunda bu cesareti gösterebilmek için önce ayrılabilmeyi göze almalıyız. Zira hayat, hareket ve hasret gerektirir. Ve bunun başlangıcı tekrar kavuşacağını umarak ayrılmaktır. Kalbimizde yanan kor ateşe rağmen “Elveda” diyebilmemizdir.

hame nw.

Yanıtsız Sorular

RABİA EGEMEN

65 saniyeye kaç ayrılık sığar? Bu sürede kaç kişi evinden, ailesinden, memleketinden hatta bu dünyadan ayrılabilir? Kaç anne evladından ayrılır ya da kaç evlat annesinden? Kaç tane baba elini bırakamaz kızının ya da hangi baba ayrılıktan habersiz cebinde bisküvi taşır çocukları için?

65 saniyede kaç hayat söner? Kaç çift son kez sarılmıştır? Küs ayrılanlar da var mıdır?

Yaşanamamış kaç anı vardır? Kaç anne düşen evladının üzerine bulaşmış tozu ona yakıştıramayıp üstünü silkelerken evladının enkaz altındaki halini görmeye mecbur kalmıştır? Kaç çocuk masal dinlemesi gereken saatte ambulans sireni ve çığlık dinlemiştir? Minicik bedenlerin yaşadığı bu acı affedilebilir mi? Kaç gencin hayali yarım kalmıştır? Kimlerin umutları yıkılmıştır? Kaç aile yok olmuştur ya da yarım kalmıştır?

Soğuk bir şubat gününe kaç acı sığar? Tüm bunları cevaplayabilir misiniz? Bazı soruların cevabı olmaz ve bu sorular daima yanıtsız kalır.

Bir insandan ayrılabilirsiniz ya da bir şehirden; bunlar dünyadan ayrılmaya benzemez. Onları telafi edebilirsiniz, o insanla barışır şehre geri dönebilirsiniz. Peki dünyadan ayrılmak? Onun bir telafisi yok, her şeyi geride bırakmak; tüm yaşadıklarını, tüm tanıdıklarını, tüm gördüklerini, tüm duyduklarını... Bütün bunlar ne fena. Fakat ölüm kapıyı çaldığında ayrılık vakti geldiğinde ne denilebilir?

"Alan sensin, veren sensin, kılan sen, ne verdinse odur, dahi nemiz var?"

Mahmud Hüdayi'nin bu dizelerinden başka bir cevabınız olabilir mi? Ayrılıktan geriye yalnızca yanıtsız sorular ve büyük acılar kalır.

Ayrılık Üzerine

RUMEYSA AKMAN

Nedir ayrılık? Birliğe, beraberliğe reddiye mi? Kavuşmaların protestosu mu? Yahut her başlangıcın klişe bir deyimle hasıl olması gereken nihai sonucu mu? Yakınlığı tesis eden yapıyı yerle yeksan etmek mi ayrılığın mahiyeti? Yoksa tesahup ettiklerimizi ben'siz eylemek mi? Yakınlıkta cisimleşen, ele avuca gelen dinamikleri, hiçliğin içine karıştırıp hükümsüz kılmak mı?

Bir şeyin adını koymak, onu aynı zamanda başlatmak demekse; bitirmek o adı silmek, ortadan kaldırmak mı demektir? Ya da noktalamak mıdır virgül kalmış cümleleri, mürekkepten yeni dizgeler akıtılabilmek için? Belki de bir varış çizgisidir ayrılık hadisesi. Bu çizgiye gelindiğinde girift hale geçmiş

nihayetle bidayet aynı anda tecessüm eder. Paradoksal şekilde bitiş ve başlangıçlar birbirlerinin yerine geçer. Kazandıklarımız ve kaybettiklerimiz birlikte anons edilir ve yeni bir sayfaya hep vâsıl olunur. Sanki böyle olunca neye anlam ve değer yüklememiz gerektiğini de bilir hale geliriz. Meydana gelen kopuşlar, başka birleşimlere ünsiyet etmeye muhtaçtır. Bundandır bitip tükenmez iptidalara mütemadiyen meylederiz. Adeta gözümüzün önündeki sis perdesi aralanır da neye rest çekip neye kucak açacağımız saf bir halde belirir önümüzde. O an iştahımızı kabartan capcanlı yeniliklere bir an evvel kavuşma arzusu, hicranlarımızı da haşın bir şekilde kovalamayı beraberinde getirir.

Yeni başlangıçlara buldumcuk olur, böylelikle ayrılıklara meydan okuduğumuzu zannederiz. Fakat mesele firkatin düşüreceği boşluğa duyulan korkudan ibarettir. O yüzdendir insanoğlu onun oluşturduğu boşluğu hep var gücüyle doldurur. Öyle doldurur ki o ayrılığın bu vaziyete gelmeden önceki anı bir anda alt olur. Ayrılık “bir zamanlar...” ile başlayan cümlelerin ana teması olur ve bu bir zamanlar her ne hikmetse hep yanlışların, pişmanlıkların, acıların, hataların, kavgaların konusudur. Bu konulara mündemiç hikayeler her zaman gözyaşı, keder, melodram barındırır. İftirake giden her olayda fail de meful de muhakkak suç taşır. Belki de bundandır, ayrılmayı yeni bir kavuşma örgüsüyle taçlandırma girişimi; kendini böyleleri bir cürümden aklamak, temize çıkarmaktır.

Nitekim ayrılığın kadim kaderidir; ona hep sövülür, sayılır. Aman evlerden ırak denir, bahsinden kaçınılır. Eğer geldim-geliyorum sinyalleri veriyorsa, bu cüretinden ötürü başka kavuşmalar hazır hale getirilir. Ona gereken bedel ödetilir. O bedel ki, ayrılığa duvar örер, adeta onu sınır dışı eder. Hicrana giden yollar ablukaya alınır, geçit verilmez. Zira hicran, her bir kimseye zamanın birinde öyle ya da böyle tanıtmıştır kendini. Onu tanıyan her kişi onun karşısında nasıl da biçare olduğunu fark etmiş, tüm mümkünleri denemiş ve fakat ne kadar gardını alırsa alsın bilfiil ona yenik düşmüştür. Bu yüzdendir kavuşmak; efsanelerden masallara, şiirlerden öykülere muştuluğun ta kendisidir. Ayrılık ise acıya bulanmak. Ölümünden neşet eden bir olgu ve yaşamın muhalif veçhesi. Kabullenmesi zor, ölüm gibi. Geldiği zaman kaçacak bir yol yok; öyle keskin bıçak. Bir kere ayrılığın tokadını yedi mi insan, her kavuşma el üstünde tutulur, şairlerin coşkusuna mazhar olur.

Kavuşmalar nesilden nesile kutsaldır; düğündür, bayramdır. Hayatla özdeşdir çünkü.

İlk kavuşma doğumla başlar. Bir bebek doğar ve annesinin kollarına bırakılır. İşte bu kavuşma hadisesinin tohum anıdır. Ondan sonra daha nice nice yakınlıklar olur yahut nice uzaklıklar. Her yakınlıkta meyve verir hayat, her uzaklıkta solar çiçekler. Böyleyken firkat her daim güzü temsil eder, buluşmaksa baharı. Fakat hayatın özü de bu değil miydi zaten? Her kıştan sonra bahar mutlaka gelirdi. Bir daha hiç açmayacak sandığımız çiçekler açardı. Isınmayacak zannettiğimiz denizler ısınırdı. Hiç göremeyeceğimizi düşündüklerimiz yamacımızda biterdi. Ez cümle her karanlığın aydınlık bir sabahı olurdu. Bu döngüyü neticede hayatı hayat kılan. Bitişler başlangıçlara, başlangıçlar bitişlere gebeydi.

Peki, niye idi iş ayrılığa gelince onu bu döngünün çarkından çıkarma uğraşı? Nedendi firkati de tatmış gönüllerimize bir damla dahi olsa yakınlık koyma teşebbüsü? Yalnızca kavuşmalardı kucak açtığımız, yalnızca onun lehineydi her sözümüz. Uzaklığın vuku bulmasına ket vurulurdu ısrarla. Zira mukârenet her zaman hiç son bulmayacak gibi gelir. Öyle de bu hazin yanılgı firak yüzünü gösterince idrak edilir. Nitekim ayrılık kapıya dayanınca kavuştuklarından taviz vermek istemez insan. Hicrana olsa olsa dervişler dayanır hem. Bize göre değildir sükûnetle ona da amenna demek. Esrar Dede de söyler: Cibrîl bile felekte hasretkeştir diye. Oysa tahassüre dûçar olmak bozguna uğramak gibidir. Öyle ya yakınlığın kıymetiharbiyesi firkat, yakınlığa galebe çalınca tezahür eder. Neticeten bu satırlardan da ayrılmak icap eder ki yeni satırlara kavuşabilmek peydâ olsun. Öyleyse şu dörtlükle eyvallah diyelim biz de:

Halbuki doğanın kanunuydu visal gibi firak

Geldik fani dünyaya ebediyetten ayrılarak

Kavuştuk hayata bir gün ayrılacağımızı unutarak

Yoksa kapıldık mı kavuşmalara sonsuz sanarak?

hame nwt.

Hazan

ŞEYMA YILMAZ CEBECİ

Ayrıldım.

Kafamdaki bitmek bilmeyen düşüncelerden. Her gün elimden ayırmadığım not defterimden.

En sevdiğim arkadaşımın.

İnsanlara laf anlatmaktan.

Ayrılık da bir vazgeçiş imiş, öylesine bir günde anladım. Anlatmaktan vazgeçişimin, anlatacak hiçbir kelimem kalmayışıyla aynı olması kadarmış. İçimi dökmekten vazgeçişimin de büyük bir ayrılık savaşı olduğu muhakkakmış.

Ayrılık tam da oymuş. Artık trenleri, otobüsleri, gemileri sevmeyişim. Tren garındaki ayrılma sahnelerinin hüznölendirmeyişi. Esen sert rüzgarla uçuşan eşyalarımın, kırılan bardakla etrafa saçılan cam parçalarının, sevdiğim gömleğimin renginin solmasının ehemmiyetsizliği. Hepsi, adını bilmediğimdenmiş.

Ayrılık, bizim ta kendimiz değil miymiş? Fıtratımızdaki imiş. Biz, bir kere dünyadan ayırmışız. Zor da olsa gerçek, ayrılıktan var olduğumuzmuş. Hayatımız ondan ibaretmiş. Ayrılarak gelmişiz bu yurda. Var oluşumuz öyle başlamış, öyle sona erecekmiş; yine ayrılıkla...

Hayatımız hep bir ayrılıklar süreciymiş. Adını koyamadığımız ama her an yaşadığımız. Varoluşla başlıyorsa ayrılığımız, demek ki

ayrılık lazımmış. Doğru ve dimdik evrilebilmemiz, doğru yerlere gidebilmemiz, doğru yerlerde buluşabilmemiz için hakmış. Gidenlerin geri gelmesi, susanların konuşması, alanların vermesi, sevmeyenlerin sevmesi için varmış.

Son bulan her şeyin başlamasıymış. Uzaklara daldırır, şarkılar söylettirir, gözyaşı akıttırır, özlem kabartırmış. Ama gerekliymiş. Vuslatın kıymetini, sevginin yüceliğini, gelmenin, konuşmanın, içini dökmek için kıymetini bilmekmiş.

Çünkü: Ayrılık da sevdaya dahil imiş.

Ayrılık olmasaymış kavuşmak neye yarar imiş. Ayrılık, her şeyi en baştan yaşanılır kılmak imiş.

Saati tekrar 06.00'a kurmak,
Her sabah perdeleri açıp güneşe bakmak,
Anneni aramak,
Sevdiğine çiçek almak,
Beğendiğin kitabı yarıda bırakamamak.

Alışkanlıklarınmış, umudunu devşiren. Tam bitti derken başa döndürenmiş. Yazdan ayrılmanın habercisi olan fakat tekrar o yaza geleceğini de duyuran bir hazan yaprağıymış. Gözünü kapattın sandığın anda gözünü açtıranmış. Ayrılık, insanı gurbette olduğuna bir kez daha uyandıranmış.

İMİH Kùltür Sanat 2023-2024 Programları

İz Bırakanlar

Yürütücü:

İMİH Kùltür Sanat-İnsicam Dergisi

Başlangıç-Bitiş tarihi

Ekim 2023-Mayıs 2024

Uygulama Tarihi

Çarşamba Günleri
Uygulama Saati 17.30 – 19.30

Kitap Bahane

Yürütücü

Sürgün Dergisi

Başlangıç-Bitiş Tarihi

Ekim 2023-Mayıs 2024

Uygulama Tarihi

Cuma Günleri
Uygulama Saati 17.30 – 19.00

Sinemada Mekân Temsilleri

Yürütücü

İMİH Kùltür Sanat Komisyonu

Yürüten

Hüseyin Nasrullah İnan

Başlangıç-Bitiş Tarihi

Ekim 2023-Mayıs 2024

Uygulama Tarihi

Cuma Günleri
Uygulama Saati 18.00 – 19.30

Osman Koca ile Öykü Atölyesi

Yürütücü

İMİH Kùltür Sanat Komisyonu

Yürüten

Osman Koca

Başlangıç-Bitiş Tarihi

Ekim 2023-Mayıs 2024

Uygulama Tarihi

Haftada Bir Ders
Uygulama Saati 18.00

Filistin Film Okumaları

Yürütücü

İMİH Kùltür Sanat Komisyonu

Yürüten

Betül Yavuz - Rabia Albayrak
Aysun Sevinç

Başlangıç-Bitiş Tarihi

Ekim 2023-Ocak 2024

Uygulama Tarihi

2 haftada bir Cumartesi
Uygulama Saati 18.00 – 19.30

Edebiyat Sohbetleri

Yürütücü

İMİH Kùltür Sanat Komisyonu

Yürüten

Hüseyin Akın

Başlangıç-Bitiş Tarihi

Ekim 2023-Mayıs 2024

Uygulama Tarihi

Ayda Bir Kez
Uygulama Saati 18.00 – 19.30

Bahane Kitap Kulübü

Yürütücü

İMİH Kùltür Sanat Komisyonu

Uygulama Yeri

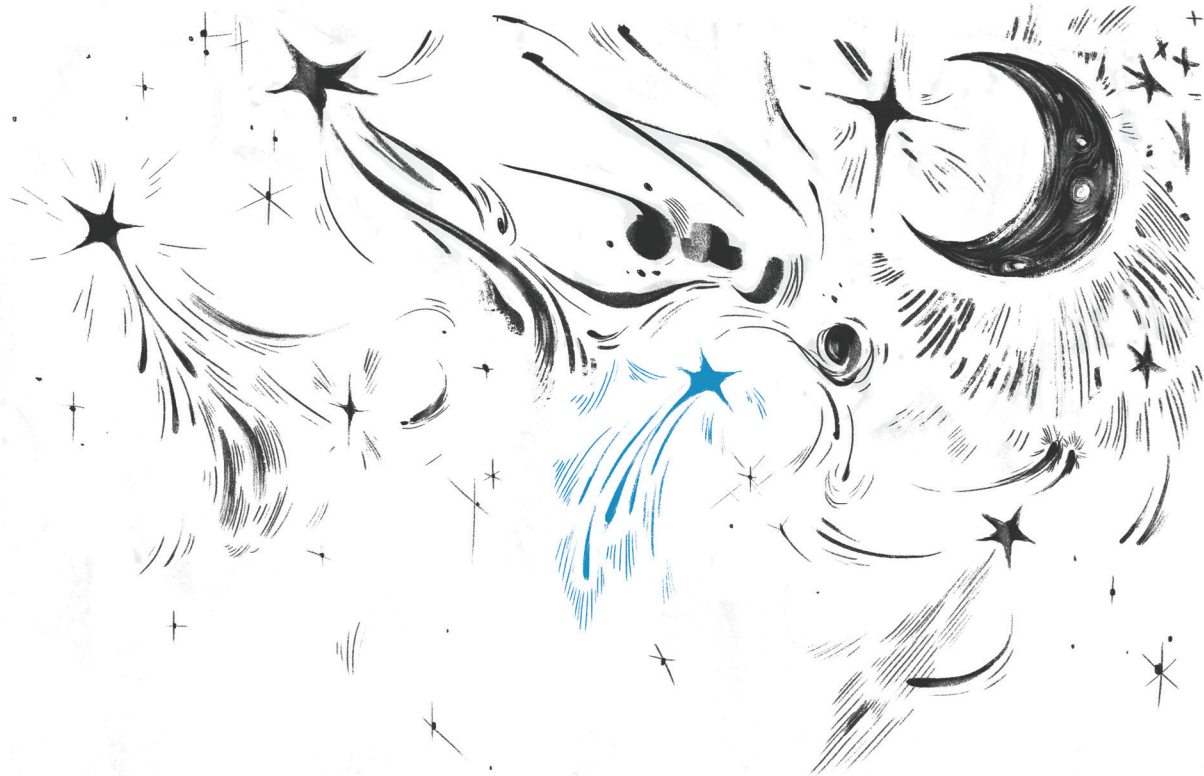
Bahane Kitap Kahve

Başlangıç-Bitiş Tarihi

Ekim 2023-Mayıs 2024

Uygulama Tarihi

İki Haftada Bir
Uygulama Saati 18.00 – 19.30

hame nw.

Ve sürgünle başladı hayat...